

EX

TIINA UTOSLAHTI

TEMPORE

Go
Sanna Blinck
Tutkii ja hoitaa

Ex Tempore

© 2019 Tiina Utoslahti

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-7689-6

Ex Tempore

Tiina Utoslahti

1. LUKU

”Ei ole todellista!”

Farmaseutti Sanna Blinck seisoi Oulun Kolmannen apteekin viinavaraston ovella jähmettyneenä. Hänen oli ollut tarkoitus hakea varastosta muutama pieni käsidesipullo ylös tiskiini, mutta odottamaton näky hänen edessään juuri avoimen oven sisäpuolella sai hänet muuttamaan mielensä. Lattialla makasi nuori mies, joka muistutti Sannan mielestä sairaanhoitajakoulutuksen aikaisia näyttökokeissa käytettyjä luonnollista kokoa olevia nukkeja. Vaikutelmaa korosti korkealla katossa olevan hehkulampun värittämä kasvojen väri. Sanna seisoi jäykistyneenä samaan asentoon ikuisuudelta tuntuvan ajan henkäistyään ensimmäisen ajatuksensa ääneen.

Jännityksen laukaisi kahvihuoneeseen jääneen Kristiinan ihmettelevä kysymys: ”Mitä nää oikein hommaat siinä ovella?” Kristiina oli kääntynyt katsomaan Sannan jäykkää asentoa ja kalpeita kasvoja kahvihuoneen oviaukon läpi.

Sanna käänsi päätään hänen suuntaansa: ”Täällä makaa joku ihan outo tyyppi lattialla. Tai sitten minä näen näkyjä.”

Kristiina oli ottanut muutaman juoksuaskeleen päästäkseen nopeammin Sannan vierelle. Hän katsoi avoimesta ovesta sisälle varastoon. ”Sehän on Mikael!”

Hän katsoi Sannaa pelästyneen näköisenä, silmät lautasen kokoisina.

”Pitele tuota ovea auki, minä katson, mikä on hätänä.”

Kristiina siirtyi pitelemään raskasta palo-ovea, jonka ovipumppu saattoi lennättää kiinni heti kun silmä vältti, antaen Sannalle tilaisuuden tutkia tajutonta Mikaelia. Sanna polvistui metalliselle kynnykselle ja kumartui eteenpäin. Sanna kääntyi ovella seisovaan Kristiinaan päin: ”Onko täällä taskulamppua?”

”On täällä jossain, odota hetki.”

Kristiina haki lampun ja antoi sen Sannalle. Tämä suuntasasi sen suoraan Mikaelin kasvoihin. Auki olevat silmät olivat kuin mustat aukot kalpeankelmeissä kasvoissa. Valon osuessa Mikaelin pään oikealla puolella olevaan veriseen muhjuun Sanna kavahti taaksepäin ja pyllähti istumaan kellarin lattialle. Isku oli saanut hänen keuhkonsa tyhjenemään, eikä hän voinut muuta kuin kähistä: ”Soita tänne poliisit heti!”

Kristiina tuijotti häntä takaisin: ”Meidän pitää mennä ylös, känny ei toimi täällä.”

Sanna köynysi ylös lattialta. He sulkiivat varaston oven täri-sevin käsin ja nousivat hitaasti yhdessä hitaasti rappuset ylös. Sanna oli kiitollinen Kristiinan seurasta.

Ylös päästyään he suuntasivat suoraan aptekkarin toimis-toon työkavereiden kysyvistä katseista piittaamatta. Siellä he puhuivat lähes yhteen ääneen, toistellen asiaansa kolme kertaa ennen kuin Martti tajusi heidän olevan tosissaan. Puhelun jälkeen he menivät yhdessä uudestaan kellariin. Avatessaan viinavaraston ovea Sannan ajatukset harhailivat. Osa hänestä toivoi Mikaelin ruumiin olevan pelkkä harhanäky. Kristiinan katseesta hän näki saman toiveen. Mikael oli kuitenkin edel-leenkin samassa asennossa varaston lattialla.

Martti seisoi hetken kasvot kalpeina ovelta. Muutamassa het-kessä hän näytti vanhentuneen vuosilla.

He palasivat yläkertaan. Martti käveli suoraan kollauspöydän ja tiskin väliseen aukkoon tarkastelemaan pientä odotustilaa. Sinne asetetuilla kahdella tuolilla istui kaksi vanhempaa rouvaa välissään pieni pöytä, jonka päällä oli muutama aikakauslehti. Heidän vieressään seisoskeli noin kahdeksankymppinen mies nojaten hopeapäiseen kävelykeppiinsä. He kaikki yrittivät olla sen näköisiä kuin olisivat istuneet siellä yksin. Martti seisoi hetken katselemassa heitä poissaolevana. Tiskin takana liik-kuvat työntekijät ihmettelivät Martin yllättävää ilmestymistä paikalle, tällä kun oli yleensä tapana pysyä visusti toimistos-

saan lähes koko päivän. Lopulta Martti kääntyi poistuaakseen katselupaikaltaan ja alkoi puhua hiljaisella äänellä vieressään seisovalle proviisori Liisa Laineelle, joka oli ollut täällä lähes kymmenen vuotta. Hän huolehti yleensä kaikki käytännön asiat Martin ohjeiden mukaan.

Lyhyen neuvottelun jälkeen Liisa meni kirjurina toimivan Anna-nimisen lääketyöntekijän luokse ja pyysi häntä sulkemaan apteekin etuoven viimeisen asiakkaan jälkeen. Anna oli hämmästynyt Liisan pyynnöstä, mutta lupasi totella heti, kun asiakkaat saataisiin ulos. Hän keskittyi kirjoittamaan mahdollisimman nopeasti jäljellä olevat reseptit samalla, kun Liisa keräsi puuttuvat lääkkeet mukaansa. Annan mielestä jotain outoa oli tekeillä. Tämä oli ensimmäinen kerta hänen viisitoista vuotta kestäneellä urallaan Kolmannessa, kun näin tapahtui.

Saatuana ovet lukkoon koko henkilökunta kokoontui keskimäiseen varastohuoneeseen Martin briiffausta varten. Sanna oli valinnut istumapaikkansa mahdollisimman läheltä oviaukkoa. Martti puhui matalalla äänellä Mikaelille sattuneesta valitettavasta onnettomuudesta ja kaikesta siitä mitä olisi tulossa, kun poliisit saapuisivat. Sannan tehtävänä oli johdattaa poliisit alas ja toimia yhteistyössä heidän kanssaan, ainakin näin aluksi. Sanna näki paikaltaan kaikkien työntekijöiden kauhistuneet ja epäuskoiset kasvot. Hän tunsikin oman jännityksensä kasvavan hetki hetkeltä. Ajatukset syöksyivät edestakaisin.

Sanna oli jäänyt leskeksi kymmenen vuotta sitten vastaantulevan auton kanssa sattuneen nokkakolarin seurauksena. Hän oli ainoa henkiin jäänyt, vakavasti loukkaantunut kylläkin. Molempien jalkojen sääriluut olivat murtuneet tuhannen päreiksi. Korjausleikkauksen tehnyt Sannan entinen työkaveri Pasi Lampinen oli ollut silloin takapäivystäjänä ja suorittanut leikkauksen niin hyvin, etteivät Sannalle jääneet kuin arvet muistona leikkauksesta. Hän ei muistanut kolarista tai sitä seuranneista päivistä mitään. Pitkän kuntoutuksen jälkeen hän oli jatkanut farmasian

opintojaan Helsingissä ja toiminut samalla osakkaana Pasin vaimon Jaanan ja kälynsä Anun kanssa. Nyt vuosien kuluttua heillä oli hyvin toimiva terveydenhuoltoalan vuokrafirma. Yrityksen menestys oli vaatinut heiltä kaikilta paljon työtä ja aikaa. Viimeisen parin vuoden aikana firma oli alkanut toimia omalla painollaan. Samoihin aikoihin Sannan viimeisin parisuhde oli päättynyt miehen lähdettyä Afrikkaan rakentamaan sairaaloita Punaiselle Ristille. Sannaa hän ei ollut pyytänyt mukaan, mikä oli sopinut tälle oikein hyvin. Nämä tapahtumat olivat kuitenkin istuttaneet Sannan mieleen ajatuksen muutoksesta. Hän oli pyöritellyt erilaisia skenaarioita mielessään, mutta vasta viimeisen kahden kuukauden aikana hänelle oli lopulta valjennut, mihin suuntaan hänen piti muutosta viedä. Sanna oli saanut tuon ajan Oulun ja Pudasjärven väliä. Ajomatkoilla hänellä oli ollut aikaa miettiä mitä halusi elämältään. Ja eräänä sateisena iltana se oli valjennut hänelle. Sapattivuosi kaikesta kenttätyöstä voisi antaa uutta virtaa. Edellisenä viikonloppuna hän oli kutsunut yhtiökumppaninsa viettämään tyttöjen virkistysaikaa luokseen kertoakseen samalla heille päätöksestään. He olivat nauttineet hyvästä ruuasta, juoneet viiniä ja katsoneet molemmat Kill Bill -elokuvat.

Sannan sapattivuosi ei ollut tullut tytöille yllätyksenä, he olivat aavistaneet jotain olleen tekeillä Sannan mielessä jo pitkän aikaa. Muutoksen oli määrä tapahtua vuodenvaihteessa, kun Sannan sijaisuus täällä loppuisi. Nyt hän mietti, oliko syksyn rauhattomuus ollut jonkilainen etiäinen tästä. Sannan valtasi pelottava tunne, ettei hän enää hallinnut tulevaa.

Onneksi Kristiina keskeytti Sannan ajatukset kuiskaamalla hänelle: ”Tulisitko kanssani tuonne alas? Ajattelin, että voitaisiin hakea kahvivehkeet vaikka vaakahuoneeseen. Saavat poliisit sitten tolskata siellä alhaalla rauhassa.”

Heidän mennessään alas Kristiina tunnusti, ettei olisi uskaltanut mennä sinne yksin. Ajatuskin Mikaelista viinavarastossa sai hänet kauhun valtaan.

2. LUKU

Juuri kun naiset saivat kahvitarjoilun järjestettyä vaakahuoneen työtasoille, ovikello soi. Kahden haalaripukuisen poliisin mukana tuli myös oikeuslääkäri oman ryhmänsä kanssa. Sanna esitteli itsensä kaikille, vaikka lääkärin kohdalla se osoitautuikin täysin tarpeettomaksi. Pasi Lampinen oli vaihtanut kirurgin uransa oikeuslääketieteen puolelle jo ennen Sannan ja Samin onnettomuutta. Kolarin sattuessa hän oli ollut tuuraamassa ortopedikollegaansa takapäivystäjänä leikkurissa. Sanna tajusi hänet nähdessään, ettei ollut oikeastaan kunnolla jutellut Pasin kanssa kaiken tapahtuneen jälkeen. Heidän välilleen oli noussut korkea muuri, jota kumpikaan ei ollut halunnut ylittää.

”Meille tuli ilmoitus, että täällä teidän viinavarastossa olisi ruumis. Sinäkö siitä soitit?”

Pasi katsoi Sannaa tutkivasti. Hän näki naisen koko olemuksesta huokuvan jännityksen ja tiesi tämän olevan lähellä luhistumista.

”Apteekkari hoiti sen, kun kerroin hänelle löydöstäni. Sovimme, että minä näytän teille vainajan ja te teette sitten omat johtopäätöksenne”, Sanna puhui rauhallisesti ja asiallisesti, juuri niin kuin aina ennenkin toimiessaan paineen alla.

Sanna johdatti koko joukon portaita alas viinavaraston ovelle, avasi raskaan palo-oven ja sytytti valot. Oven avautuessa Pasi astui askeleen taaksepäin ja vei kätensä suun ja nenän suojaksi tunkkaisen hapolta tuoksuvan hajun osuessa hänen nenäänsä. Sanna ojensi hänelle takaansa hyllyltä ottamansa suusuojia sisältävän pahvirasian. Pasi nappasi siitä yhden ja laittoi sen kasvoilleen suojaamaan hajulta. ”Aika tymäkät aromit teillä on täällä”, Pasi totesi.

”Tuo tuuletin ei oikein jaksaa imeä kaikkia hajuja pois. Tämä

on niin vanha talo, ettei tänne saada kunnan ilmastointia aikaiseksi”, Sanna osoitti korkealla katossa olevaa ilmastointilaitetta.

Hän käänsi palo-oven ääriasentoon sivuseinää vasten, ettei se heilahtaessaan kiinni aiheuttaisi lisää vahinkoa. Ovipumppu sai oven heilahtamaan kiinni pienimmästäkin liikkeestä.

Pasi vetäisi suojakäsineet käteensä ja kumartui tutkimaan ruumista. Avustajalleen hän sanoi: ”Kuvaa kaikki sitä mukaa kuin etenen, että tulee kaikki oikein.”

Hän aloitti tutkimuksen. Hetkeen ei kuulunut muuta kuin Pasin matalalla äänellä tekemät huomiot ja avustajan tarkennukset.

Sanna vetäytyi hiljaa kahvihuoneeseen, kun kukaan ei huomannut. Hän tunsi tarvitsevansa hetken hengähdystauon ennen paluutaan yläkertaan.

Hän istui tuolilla poikittain selkä painettuna viileätä kiveä vasten. Mikaelin vahamaiset kasvot leijuivat silmien verkkokalvoilla ajatusten kiertäessä aamun tapahtumissa. Hän tunsi olevansa täysin irrallaan kaikesta. Tällä hetkellä hän ei olisi jaksanut istua vaakahuoneessa muistelemassa Mikaelia tai pohtimassa tapahtumia.

Pasi astui sisälle kahvihuoneeseen. Hän pysähtyi Sannan viereen.

”Oletko kunnossa?” Pasi katsoi Sannaa huolestuneena.

”Olen hengissä, toisin kuin sinun potilaasi tuolla”, Sanna viittasi kädellään viinavaraston suuntaan.

”Sinäkin olet minun potilaani, ainakin tavallaan”, Pasi hymähti.

”Ei meidän tarvitse enää leikkiä mitään lääkrileikkejä, siitä hän on jo melkein kymmenen vuotta. Minun pitää vain koota itseäni hieman ennen kuin menen tuonne ylös. Poliisitkin jo varmaan odottaa jotain lausuntoa, mutta en oikein tiedä mitä minun pitäisi sanoa.”

SANNA BLINCK astuu dekkarikirjallisuuden näyttämölle. Nigella Lawsonin näköisellä naisella on kädessään piikki kauhan sijasta. Hän on farmaseutti ja sairaanhoitaja yhdessä ja samassa pakkauksessa.

Apteekin varastosta avautuu hyytävä näky. Lattialla makaavan nuoren miehen silmät ovat jähmettyneet mustiksi napeiksi ja kasvot valahtaneet kalmankalpeiksi. Korvan yläpuolella leviää verinen muhju.

Murhaaja jahti alkaa.

ISBN 978-952-80-7689-6
Kannen ulkoasu: Terhi Saalasti

